

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-III.431.6.2021

Łódź, 22 września 2021 r.

Pani

Magdalena Greszata

tłumacz przysięgły TP/13/19

firma przedsiębiorcy:

„Magdalena Greszata,

tłumacz przysięgły języka ukraińskiego”

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego¹, przeprowadzona została planowana kontrola, której przedmiotem była prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności wykonane na rzecz podmiotów określonych w art. 15 uztp, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli.

Czynności kontrolne z udziałem tłumacza przysięgłego przeprowadzone zostały 28 czerwca i 9 lipca 2021 r.

Kontrolę przeprowadzili - zgodnie z upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 21 czerwca 2021 r.², wydanymi na podstawie art. 49 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców³ - pracownicy oddziału kontroli Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- Izabela Marczak - Główny Specjalista, kierownik zespołu kontrolerów, upoważnienie nr 39/2021,
- Monika Pasiecznyńska - Główny Specjalista, członek zespołu kontrolerów, upoważnienie nr 40/2021.

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 1326, dalej: uztp.

² Akta kontroli, str. 13-16.

³ Dz. U. z 2021 r., poz. 162 t.j.

Na podstawie art. 53 ustawy Prawo przedsiębiorców sporządzono protokół kontroli, do którego tłumacz przysięgły nie wniósł zastrzeżeń.

Tłumacz przysięgły w zakresie spraw będących przedmiotem kontroli działa na podstawie:

- ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego,
- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego⁴.

W zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium kontroli poddano 103 wpisy (3,3% odnotowanych w kontrolowanym okresie), z których 79 dotyczyło tłumaczeń pisemnych, a 24 - ustnych.

W badanym okresie wystąpiły 3 przypadki odmowy wykonania czynności na żądanie podmiotu wymienionego w art. 15 uztp.

Pod względem kwot pobranego wynagrodzenia zbadano wszystkie wpisy w ramach próby dotyczące czynności wykonanych na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 15 uztp.

W toku kontroli tłumacz przysięgły udzielił wyjaśnień odnoszących się do stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień⁵.

Na podstawie dokonanych ustaleń skontrolowaną działalność tłumacza przysięgłego ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**⁶.

Powyzsza ocena oparta została, m.in. na opisanych ustaleniach, w tym nieprawidłowościach i uchybieniach, które dotyczą niewypełnienia albo niewystarczającego wypełnienia wymogów art. 17 ust. 2 uztp oraz obowiązków określonych w *Zasadach Oceny Poprawności Prowadzenia Repertorium Czynności Tłumacza przysięgłego stosowanych przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości*⁷.

Ustalenia kontroli:

1. W kontrolowanym okresie tłumacz przysięgły prowadził repertorium⁸ w formie tradycyjnej (księgi), wpisy zostały kolejno ponumerowane, oddzielnie dla każdej

⁴ Na początek okresu objętego kontrolą – Dz. U. z 2005 r., Nr 15, poz. 131 ze zm. Dalej: rozporządzenie.

⁵ Protokoły przyjęcia ustnych wyjaśnień z 28 czerwca i 9 lipca 2021 r. Akta kontroli, str. 25-26 i 189-194.

⁶ Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

⁷ Źródło: <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/komisja-odpowiedzialnosc-zawodowej-tlumaczy-przysieglych-koz>, dalej: *Zasady*.

⁸ Akta kontroli, str. 27-188.

czynności tłumacza przysięgłego, odrębnie w poszczególnych latach, co jest zgodne z wymogami *Zasad*.

2. Odnosząc się do wymogów określonych w art. 17 ust. 2 pkt 1-4 uztp dla wpisów dotyczących tłumaczeń pisemnych, stwierdzono, że w repertorium:

a) wszystkie pozycje, poza 3⁹, zawierają informacje odnoszące się do daty przyjęcia zlecenia. Niedopełnienie obowiązku wskazania powyższej informacji wyjaśniono nieuwagą. Natomiast we wszystkich wpisach widnieje data zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem,

b) figuruje oznaczenie zleceniodawcy albo zamawiającego wykonanie tłumaczenia,

c) w zakresie opisu tłumaczonego dokumentu, który winien wskazywać nazwę, datę i oznaczenie dokumentu, język, w którym go sporządzono, osobę, lub instytucję, która sporządziła dokument, oraz uwagi o jego rodzaju, formie i stanie, stwierdzono:

- w 6 pozycjach¹⁰ nie zamieszczono daty dokumentu albo stosownej informacji o jej braku.

Tłumacz przysięgły wyjaśnił, że w 4 przypadkach dokumenty nie zawierały daty, zaś przez nieuwagę nie umieszczono stosownej adnotacji o braku tego elementu, zaś w 2 przypadkach data dokumentu nie została odnotowana na skutek przeoczenia,

- w 2 wpisach¹¹ nie odnotowano oznaczenia dokumentu, co zostało wyjaśnione przeoczeniem.

Zgodnie z *Zasadami*: „Data dokumentu”, podobnie jak w innych rubrykach, powinna być pełna i podana zgodnie ze zwyczajem zapisu dat w Polsce. Natomiast w rubryce „oznaczenie dokumentu” (...) numer dokumentu może być (...) wpisany jako oznaczenie dokumentu, jeśli dokument jest opatrzony numerem, jeśli jednak dokument nie ma swojego numeru - należy wpisać każde inne oznaczenie, na przykład składające się z samych liter lub liter i cyfr: W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.”,

- w dużej liczbie wpisów nie ujęto pełnych danych identyfikujących osobę lub instytucję, która sporządziła dokument. Tłumacz wyjaśnił: (...) wpisywałam osobę, która sporządziła dokument np. sekretarz, stażysta, prokurator i zawsze są to osoby, które pracują na rzecz Zleceniodawcy, stąd nie wpisywałam pełnych danych.

Ponadto w kilku przypadkach tłumacz użył określeń, np.: *SR Łódź* (jak wyjaśniono – Sąd Rejonowy w Łodzi) na oznaczenie podmiotu, który sporządził dokument.

⁹ Poz.: 853/2021, 854/2021, 855/2021.

¹⁰ Poz.: 122/2020, 123/2020, 124/2020, 125/2020, 318/2020, 319/2020.

¹¹ Poz.: 42/2020, 43/2020.

Odnosząc się do opisanych ustaleń, zauważenia wymaga, że wprowadzicie *Zasady* nie wymagają podania adresu podmiotu, jednak dane powinny zostać zapisane w taki sposób, aby pozwalały na jednoznaczną identyfikację sporządzającego dokument,

- niejednokrotnie informacje dotyczące danego wpisu odnoszono do wpisu, który został zamieszczony powyżej, stosując oznaczenie: *-II-*,
- we wszystkich badanych pozycjach zawarta była informacja o języku dokumentu oraz o rodzaju, formie i stanie dokumentu (np. kopia, skan, oryginał),
- wpisy zawierają niepełne informacje o rodzaju wykonanej czynności, bowiem dane o języku tłumaczenia nie zostały zapisane zgodnie z *Zasadami*, tj. nie zawierają następującego (poprawnego) opisu: *tłumaczenie pisemne z języka (...) na język (...), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego z języka (...) na język (...), odpis dokumentu w języku (...), poświadczenie dostarczonego odpisu dokumentu w języku (...)*,
- wszystkie wpisy zawierają informację o liczbie stron tłumaczenia i liczbie sporządzonych egzemplarzy.

Mając na uwadze opisane okoliczności należy stwierdzić, że brak w repertorium informacji wskazanych w przepisie art. 17 ust. 2 pkt 1-4 stanowi nieprawidłowość. Z kolei niewpisywanie stosownych adnotacji o braku w dokumentach niektórych elementów, niepełne dane o podmiotach będących autorami dokumentów, niepoprawne oznaczanie czynności tłumacza przysięgłego, z uwagi na skalę powyższych przypadków, ocenia się także jako nieprawidłowość.

3. Wpisy dotyczące tłumaczeń ustnych zawierają tylko niektóre wymagane elementy, tj. datę przyjęcia zlecenia, datę czynności tłumacza przysięgłego oraz wysokość pobranego wynagrodzenia. Poza tym nie spełniono wymogów określonych w art. 17 ust. 2 pkt 4 i 5 uztp, bowiem:

- w 8 pozycjach¹² nie odnotowano miejsca tłumaczenia. Kontrolowana wyjaśniła, że miejsce wykonania czynności było tożsame z adresem zlecającego. Wobec powyższego zauważenia wymaga, iż czynność tłumaczenia ustnego nie musi odbywać się w siedzibie podmiotu zlecającego tę czynność, zatem obie informacje powinny zostać odnotowane w repertorium. Tym samym stan faktyczny opisany powyżej ocenia się jako nieprawidłowość,
- w 5 pozycjach¹³ nie zapisano informacji o czasie trwania tłumaczenia. Kontrolowana wyjaśniła, że w 3 przypadkach tłumaczenie nie odbyło się, fakt ten został w repertorium

¹² Poz.: 8/2020, 9/2020, 10/2020, 106/2020, 107/2020, 108/2020, 109/2020, 1576/2020.

¹³ Poz.: 9/2020, 107/2020, 109/2020, 1576/2020, 873/2021.

odnotowany jako stawiennictwo. Organ kontroli przyjmuje złożone wyjaśnienia. Ponadto w 1 pozycji¹⁴ także nie wskazano czasu trwania czynności z powodu nieuwagi, co ocenia się jako nieprawidłowość. Jeden przypadek wyjaśniony został oczekiwaniem na wykonanie czynności tłumaczenia ustnego,

- w 7 przypadkach¹⁵ w części dotyczącej tłumaczeń ustnych wpisana została data zwrotu dokumentu. Kontrolowana wyjaśniła: *Wpisywałam datę zwrotu dokumentu, gdyż jest to data wykonania czynności tłumaczenia*. Wobec tego zauważa się, że zamieszczanie informacji dotyczących tłumaczeń ustnych w rubrykach repertorium właściwych dla tłumaczeń pisemnych może być mylące,

- wpisy wprawdzie zawierają informacje o rodzaju wykonanej czynności i języku tłumaczenia, lecz zapisane zostały niezgodnie z *Zasadami*, w myśl których odpowiedni zapis powinien brzmieć w następujący sposób: *tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z języka [...] na język polski*.

4. W odniesieniu do obowiązku odnotowania w repertorium wysokości pobranego wynagrodzenia (art. 17 ust. 2 pkt 6 uztp) ustalono, że:

a) wymagane dane zamieszczano, przy czym bez oznaczenia waluty wynagrodzenia. Kontrolowana wyjaśniła, że wynagrodzenie pobierała w zł. Brak oznaczenia waluty ocenia się jako uchybienie,

b) w odniesieniu do wysokości pobranego wynagrodzenia za czynności wykonane na rzecz podmiotów określonych w art. 15 uztp stwierdzono kilka przypadków nieprawidłowych zapisów wymaganych informacji:

- w 4 pozycjach¹⁶ wynagrodzenie za czynności tłumacza przysięgłego zostało wskazane łącznie z dodatkowymi składnikami (np. zwrotem za dojazd). Biorąc pod uwagę, że kontrola wojewody obejmuje zweryfikowanie kwot pobranego wynagrodzenia za czynności wykonane na rzecz podmiotów określonych w art. 15 uztp, odnotowywanie zsumowanych składników wynagrodzenia ocenić należy jako praktykę nieprawidłową,

- w 1 przypadku¹⁷ stwierdzono odnotowanie niewłaściwej kwoty wynagrodzenia - kontrolowana wyjaśniła powyższe nieuwagą, oświadczyła natomiast, iż wynagrodzenie pobrała w kwocie obliczonej według stawek rozporządzenia,

¹⁴ Poz. 9/2020.

¹⁵ Poz.: 9/2020, 106/2020, 107/2020, 108/2020, 7/2021, 1107/2021, 1108/2021.

¹⁶ Poz.: 9/2020, 108/2020, 107/2020, 109/2020.

¹⁷ Poz. 15/2020.

- w 1 pozycji¹⁸ tłumacz również odnotował nieprawidłową kwotę, przy czym stan faktyczny i uzyskane wyjaśnienia wskazują na oczywistą omyłkę pisarską,
- w 7 przypadkach¹⁹ zastosowano nieprawidłową stawkę wynagrodzenia.

Przypomnienia wymaga, że stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego zrealizowane na rzecz podmiotów określonych art. 15 uztp są stawkami sztywnymi. Pobieranie wynagrodzenia niezgodnie z zasadami określonymi rozporządzeniem stanowi nieprawidłowość.

5. Odnotowano 3 przypadki²⁰ odmowy wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 uztp. Wpisy zawierają wszystkie elementy określone art. 17 ust. 2 pkt 7 uztp.

Stwierdzono jednak, że w 1 przypadku²¹ tłumacz nie udokumentowała przyczyny odmowy tłumaczenia.

Tymczasem w myśl Zasad: Odnotowana przyczyna odmowy wykonania tłumaczenia powinna być wykazana w formie dokumentacji umożliwiającej jej bezsporne zidentyfikowanie oraz uprawdopodobnienie na potrzeby działalności tłumacza przysięgłego przez osobę kontrolującą repertorium TP w imieniu wojewody. Ocena zasadności odmowy należy do kontrolującego, jednak z uwzględnieniem takich okoliczności, jak niemożność natychmiastowego przygotowania się do tłumaczenia w dziedzinie nieznannej tłumaczowi, choroba lub niedyspozycja zdrowotna tłumacza przysięgłego, zgon członka rodziny TP, poważna choroba bliskiego członka rodziny, opieka nad niemowlęciem, wypadek losowy (samochodowy, pożar) itp.

Niedochowanie Zasad zostało wyjaśnione brakiem wiedzy o takiej konieczności. Ponadto: (...) *Nie posiadałam adresu e-mail do zlecającego tłumaczenie, o odmowie tłumaczenia został on poinformowany telefonicznie.* Opisany stan faktyczny ocenia się jako uchybienie.

¹⁸ Poz. 310/2020.

¹⁹ Poz.: 278/2020, 279/2020, 306/2020, 307/2020, 308/2020, 718/2021, 719/2020.

²⁰ Poz.: 347/2020, 807/2021, 826/2021.

²¹ Poz. 347/2020.

Przedstawiając powyższe ustalenia i ocenę zobowiązuję Panią do:

1. odnotowywania w repertorium wszystkich informacji określonych w art. 17 ust. 2 uztp z uwzględnieniem wymogów *Zasad*;
2. ustalania i pobierania kwot wynagrodzenia za czynności wykonane na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 15 uztp, zgodnie z rozporządzeniem.

Informuję, że na podstawie § 49 ust. 1 i 2 Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi²², kierownik jednostki kontrolowanej, w wyznaczonym terminie informuje zarządzającego kontrolę o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Zarządzający kontrolę ma prawo żądania w każdym czasie informacji o stanie realizacji zaleceń pokontrolnych lub innych działaniach podjętych w wyniku kontroli, w szczególności w celu usunięcia nieprawidłowości i wykonania wniosków.

Wobec powyższego oczekuję stosownej informacji w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

Zgodnie z § 48 Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Ewa Wardega
**Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**

²² Załącznik do Zarządzenia Nr 3/2018 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.